

ÖN LİSANS PROGRAM ÖLÇÜTLERİ ve DEĞERLENDİRME SÜRECİ

Doç. Dr. İsa Vural

ŞUBAT 2025

9 Temel Akreditasyon Ölçütü

Alt ölçütleri ile birlikte dikkate alınarak değerlendirmeye hazırlık yapılmalı

Öğrencilerin Kabulünden Mezuniyetine Kadar

Tüm süreçler göz önüne alınarak kapsamlı bir uygulama sistemi ve dokümantasyon

Özdeğerlendirme Raporu

Akreditasyon ölçütleri düzeyinde yapılan çalışmalar sunulmalı, ilerlemenin net bir şekilde ortaya konulması sağlanmalı

9 TEMEL ÖLÇÜT

1. ÖĞRENCİLER
2. PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI (PEA)
3. PROGRAM ÇIKTILARI
4. SÜREKLİ İYİLEŞTİRME
5. EĞİTİM PLANI
6. ÖĞRETİM KADROSU
7. ALTYAPI
8. YÖNETİM ve İDARİ BİRİMLERİN YAPISI
9. PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜTLER

Ölçütler Öğrencilerin kabulünden mezuniyetine kadar tüm süreçleri kapsamaktadır.

9 Temel Ölçüt **Öz Değerlendirme Raporları** ile değerlendirilmektedir.

- MEDEK Üniversite, MYO ya da Bölümleri değil, **PROGRAMLARI** değerlendirir.
- Değerlendirme ölçütlerini yeterince sağlayan programlara akreditasyon verilir.
- Değerlendirme süreci kapsamında kurum/saha (2-3 günlük) ziyareti yapılır.
- Her programı bir **Takım Başkanı**, en az iki **Değerlendirici** ve bir **Öğrenci** değerlendiriciden oluşmak üzere en az 4 kişilik bir ekip değerlendirir.
- Değerlendirme süreci, değerlendirme ölçütleri ve ilgili prosedürler **www.medeck.org.tr** adresinden temin edilebilir.

13 alt ölçüt

1. Öğrenci kabulünün izlenmesi ve değerlendirilmesi
2. Kurum içi veya kurum dışı geçişler (Yatay, dikey, ÇAP)
3. Öğrenci değişimi (Erasmus, Farabi, Mevlana vb.)
4. Danışmanlık
5. Başarının ölçülmesi ve değerlendirmesi
6. Mezuniyet koşulları

7 alt ölçüt

1. Tanımlanmış ve kamuya açık olarak (web) yayımlanmalı
2. MYO, bölüm öz görevleriyle ve MEDEK tanımıyla uyumlu
3. İç ve dış paydaşları sürece dahil ederek belirlenmiş ve güncellenmekte
4. Amaçlara ulaşıldığını belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir süreç oluşturulmuş olmalı

"Program mezunlarının erişmeleri istenen kariyer hedefleri ve mesleki beklentileri tanımlayan genel ifadeler. "

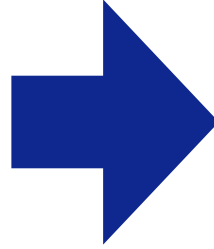
- i. Sanayi kuruluşlarında veya resmi kurum ve kuruluşlarda ürün geliştirme, üretim, kontrol, proje, bakım alanlarında çalışan,
- ii. Akademik kurumlarda görev alan,
- iii. Çeşitli organizasyonlarda sorumluluk üstlenen, diğer disiplinlerdeki elemanlarla takım çalışması yaparak çeşitli büyüklükteki çalışmalarda görev alan,

bireyler olmasıdır.

2 alt ölçüt

1. Tüm MEDEK çıktılarını kapsamalı (10 PÇ)
  - 1.1. Bilgi (2 PÇ)
  - 1.2. Beceri (3 PÇ)
  - 1.3. Yetkinlik (5 PÇ)
2. Program çıktılarına ulaşıldığını dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci olmalı,

DERS ARŞİV DOSYASI

1. Ders Bilgileri Formu,
2. Vize sınavı soruları, cevap anahtarı, en iyi-orta-en kötü notu alan öğrencilerin cevap kâğıtları,
3. Final sınavı soruları, cevap anahtarı, en iyi-orta-en kötü notu alan öğrencilerin cevap kâğıtları,
4. Ödev/Ödevler, Proje/Projeler vb. yiliçi değerlendirme faaliyetleri (En iyi-orta-en kötü öğrenci evrakları),
5. Ders Başarı Listesi,
6. Öğretim Üyesi Ders Değerlendirme Raporu,
7. Dersin Program Çıktılarıyla İlişkileri ve Ölçme Formu,
8. Ders Anket Sonuçları

Öğrencilerin programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken **bilgi, beceri ve yetkinlikleri** tanımlayan ifadeler

BİLGİ

PÇ 1 Mesleği ile ilgili temel, güncel ve uygulamalı bilgilere sahip olur.

PÇ 2 İş sağlığı ve güvenliği, çevre bilinci ve kalite süreçleri hakkında bilgi sahibi olur.

BECERİ

PÇ 3 Mesleği için güncel gelişmeleri ve uygulamaları takip eder, etkin şekilde kullanır.

PÇ 4 Mesleği ile ilgili bilişim teknolojilerini (yazılım, program, animasyon vb.) etkin kullanır.

PÇ 5 Mesleki problemleri ve konuları bağımsız olarak analitik ve eleştirel bir yaklaşımla değerlendirme ve çözüm önerisini sunabilme becerisine sahiptir.

YETKİNLİK

PÇ 6 Bilgi ve beceriler düzeyinde düşüncelerini yazılı ve sözlü iletişim yolu ile etkin biçimde sunabilir, anlaşılır biçimde ifade eder.

PÇ 7 Alanı ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık sorunları çözmek için ekip üyesi olarak sorumluluk alır.

PÇ 8 Kariyer yönetimi ve yaşam boyu öğrenme konularında farkındalığa sahiptir.

PÇ 9 Alanı ile ilgili verilerin toplanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere sahiptir.

PÇ 10 Bir yabancı dili kullanarak alanındaki bilgileri takip eder ve meslektaşları ile iletişim kurar.

3 alt ölçüt

Başta Ölçüt 2 **Program Eğitim Amaçları** ve Ölçüt 3 **Program Çıktıları** ile ilgili alanlar olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanları, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olarak açıklanmalıdır.

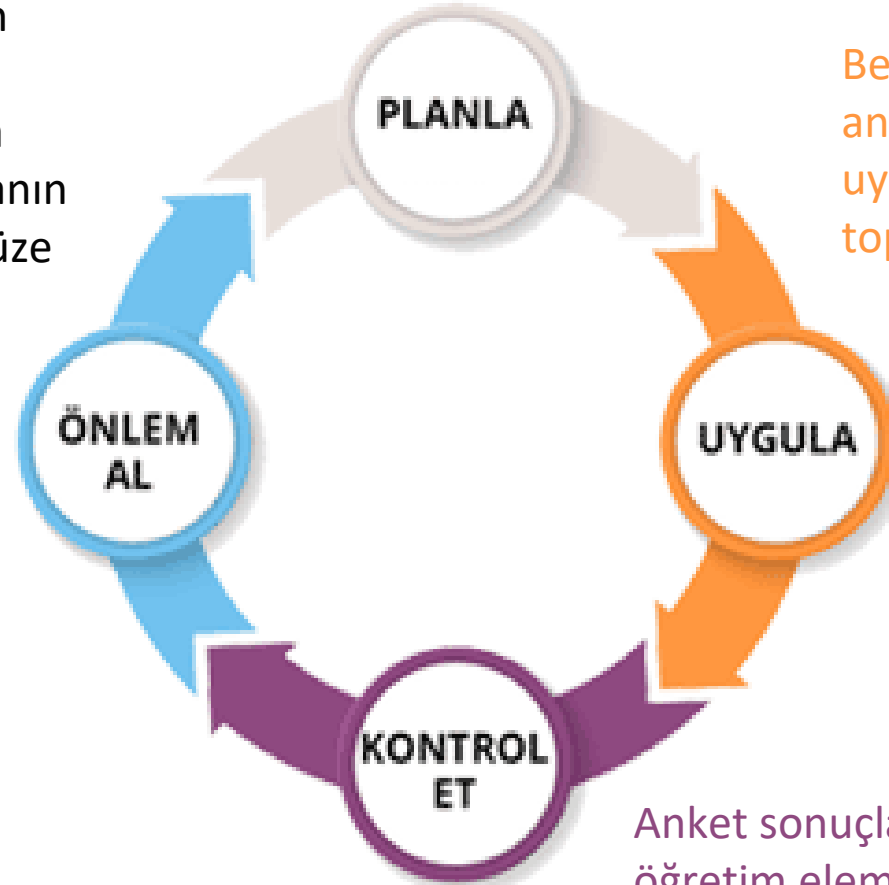

Bu çalışmaları belgeleyen ve ziyaret sırasında değerlendirme takımına sunulabilecek **somut kanıtlar** olmalıdır.

Her dönem sonunda öğrencilerin öğretim elemanlarını her dersten değerlendireceği anketlerin hazırlanması, anketleri uygulama tarihlerin belirlenmesi, uygulamanın nasıl yapılacağı (online, yüz yüze vb.) belirlenmesi

Yapılan değerlendirmeler sonucunda ortaya çıkan sonuçlara yönelik düzenlemeler yapılması.

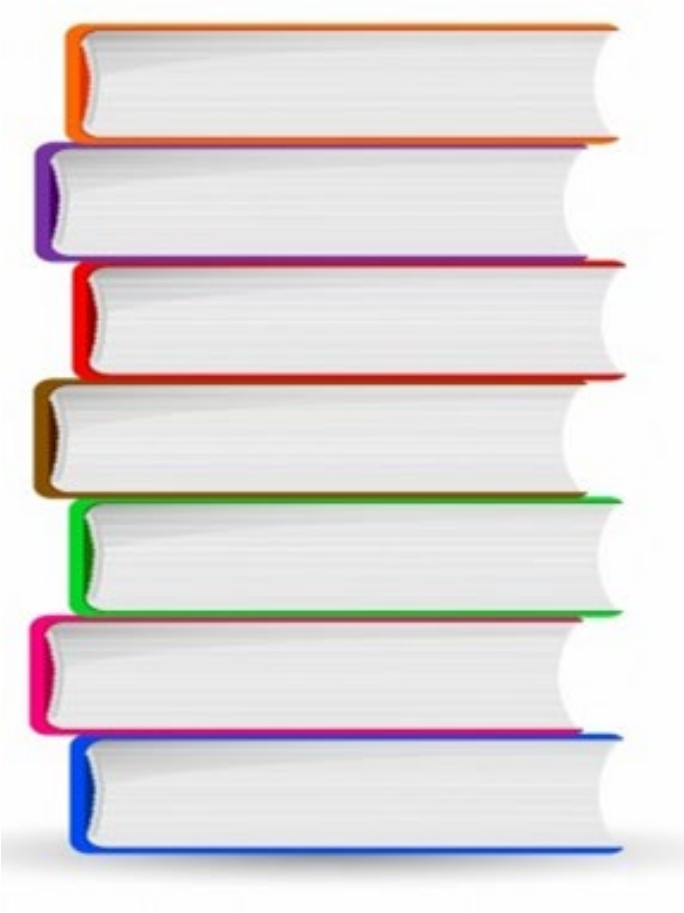
- Ödüllendirme
- Öğretim plan revizyonları (paydaşlar ile)
- Çıktılara yönelik iyileştirme

Belirlenen tarihlerde anketlerin tüm öğrencilere uygulanması ve verilerin toplanması

Anket sonuçlarının analizi, her ders ve öğretim elemanı için değerlendirmelerin yapılması ve bu sonuçların öğretim elemanı ile paylaşılması

6 alt ölçüt

1. Programa/alana özgü mesleki dersler **en az 60 AKTS** olmalıdır. Bu derslerin **en az 20 AKTS** kadarı programa özgü öğrenim çıktıları sağlayan teori, kalanı beceri ve yetkinlik kazandıran derslerden oluşmalıdır
2. **En az 5 AKTS**, dış paydaş önerilerini dikkate alan derslerden oluşmalıdır
3. **En az 15 AKTS**, işyeri uygulaması/deneyimi ve/veya güncel mesleki program/yazılım içeren derslerden oluşmalıdır
4. Eğitim planı, **ilgili programa özgü** ölçütleri içermelidir
5. Eğitim planında istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti eden **öğretim yöntemleri** bulunmalı ve uygulanmalıdır
6. Öğretim planını garanti altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir **yönetim sistemi** bulunmalı ve işletiliyor olmalıdır

4 alt ölçüt

1. **Öğretim elemanı kadrosu**, öğretim ihtiyaçlarını karşılayacak nicelik ve nitelikte olmalıdır.
2. Öğretim elemanlarına yönelik **teşvik veya ödüllendirilme mekanizmaları** olmalı, adil ve şeffaf şekilde sürdürülmelidir.
3. Öğretim elemanı alımı ve/veya yükseltilmesinde **tanımlı bir sistemi bulunmalı ve uygulanıyor** olmalıdır.
4. Programda öğretim elemanlarının niteliklerine göre **adil ve şeffaf ders dağılım dengesi** kurulmuş olmalıdır.

6 alt ölçüt

- Eğitim için kullanılan alanlar (derslikler, laboratuvarlar) ve teçhizat
- Ders dışı etkinlik
- Güvenlik, ilk yardım ve İSG
- Kütüphane
- Dezavantajlı gruplar için altyapı
- Bilişim teknolojisi altyapısı

4 alt ölçüt

1. Misyon ile uyumlu ve stratejik amaç ve hedeflerini gerçekleştirmeyi sağlayacak **yönetim modeli ve organizasyonel yapılanması** bulunmalıdır.
2. İnsan kaynaklarını etkin ve verimli kullandığını güvence altına alan **tanımlı politika ve süreçleri** bulunmalıdır.
3. Akademik ve idari personele yönelik tanımlı **hizmet içi eğitim süreçleri** işletiliyor olmalıdır.
4. Program **hesap vermeyi ve kamuoyunu bilgilendirmeyi** ilke olarak benimsemiş olmalı ve bunu işletmelidir.

Program eğitim planında yer alan dersler, ölçme-değerlendirme yöntemleri aracılığıyla programa özgü ölçütleri sağlamalıdır.

TEKNİK

Gıda Kalite Kontrolü ve Analizi Programı İçin Gerekli Çıktılar
1. Gıda sektöründe kullanılan hammaddeler, katkı maddeleri, ambalaj materyalleri, hijyen ve sanitasyon konularını açıklar.
2. Alanı ile ilgili laboratuvarlarda kimyasal, fiziksel, enstrümantal ve kalite kontrol analizleri için gerekli alet ekipmanları kullanır.
3. Gıdaların kalitesini duyuusal analiz yöntemlerini kullanarak değerlendirir.

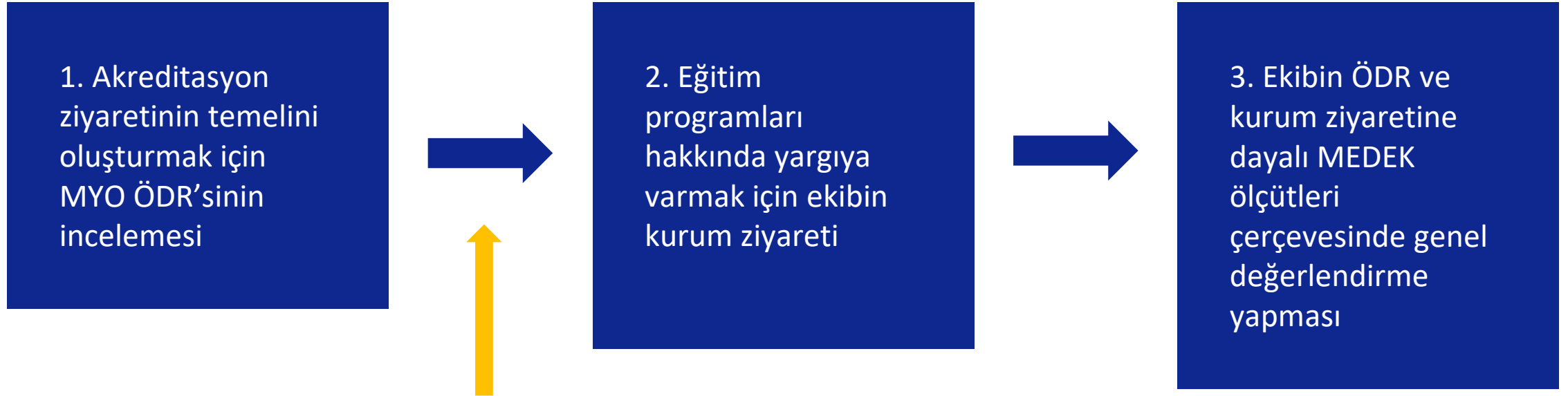
Menkul Kıymetler ve Sermaye Piyasası Programı İçin Gerekli Çıktılar
1. Menkul kıymetler ve sermaye piyasasının yapısını, sermaye piyasası araçlarını ve finansal kurumların işleyişini açıklar.
2. Finansal kurumların, piyasaların ve ekonominin işleyişiyle ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, duyurulması ve uygulanması süreçlerini açıklar.
3. Yatırım araçları ve piyasa hakkında gerekli araştırmaları dikkate alarak risk hesaplaması yapar.

SOSYAL

SAĞLIK

Engelli Bakımı ve Rehabilitasyon Programı İçin Gerekli Çıktılar
1. Farklı engel tiplerini tanıır, gelişim özelliklerini ve engele özgü eğitim ilkelerini sıralar.
2. Engelli bireylere gerekli bakım ve yaşam koşullarını iyileştirme hizmetleri veren sağlık profesyonelinin önerdiği uygulamaları uzman gözetiminde yapar.
3. Engelli bireylere yönelik hukuki uygulamaları ve destek sistemlerini (özel eğitim merkezleri, rehberlik merkezleri vb.) açıklar.

Değerlendirme süreci 3 aşamalı gerçekleşir:

Kurum ziyareti sırasında yerinde incelenmek üzere hazırlanması istenen ek bilgi ve belgelerin kuruma bildirilmesi

- Özdeğerlendirme raporunda belgelenemeyecek unsurların niteliksel olarak değerlendirilmesi
- MEDEK Arşiv belgelerinin ayrıntılı incelenmesi
- Kurum yönetimi, çalışanları, öğrencileri ve diğer paydaşlar ile doğrudan görüşülmesi
- Kurumun altyapı olanaklarının yerinde incelenmesi
- Kuruma güçlü ve gelişmeye açık yönleri hakkında bilgi verilmesi
- Sürekli iyileştirme çabalarına yardımcı olunması
- MEDEK ölçütlerini sağlamadaki yetersizliklerin nedenlerinin açıklandığı bir değerlendirme raporunun oluşturulması

✓ FORM1

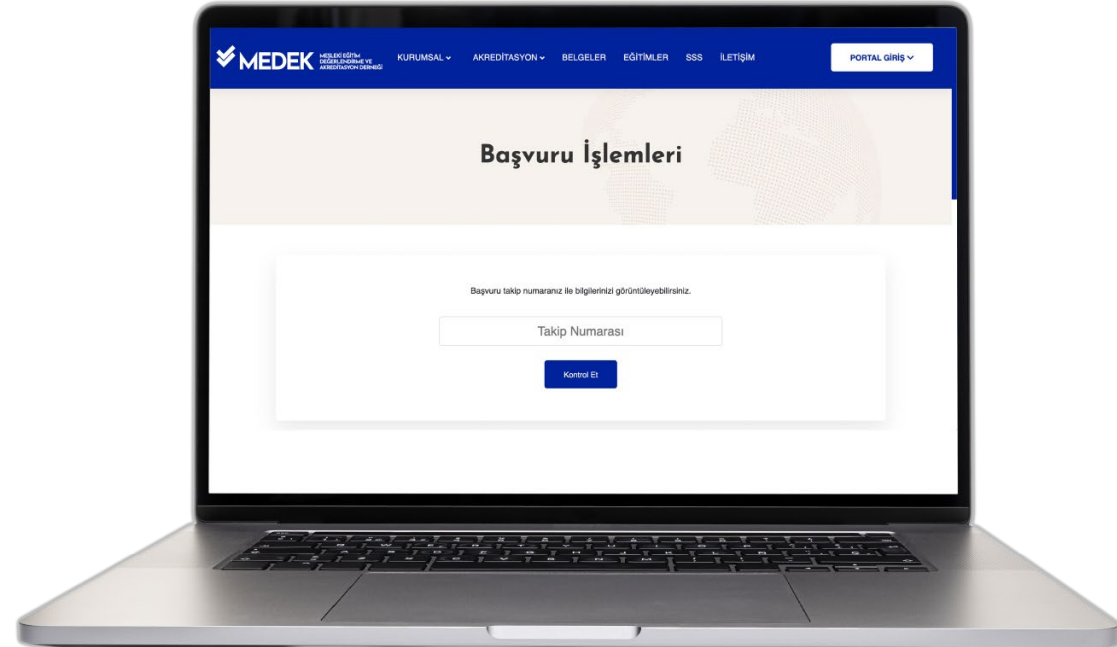
Öğretim Planı Analizi Formu

✓ FORM2

Not Belgesi Analizi Formu

✓ FORM3

Program Değerlendirici Çizelgesinin (PDÇ)
“Bir Önceki Değerlendirme” ve “Ön Tahmin”
sütunları program değerlendiricisi
tarafından kurum ziyaretinden önce
kurumun Özdeğerlendirme Raporu esas
MEDEK Portal’da doldurulmalı ve takım
başkanına bilgi verilmelidir.

ÖĞRETİM PLANI ANALİZİ

Öğretim Planı Analizi ve Not Belgesi (Transkript) Analizi formlarıyla Program Değerlendirici Çizelgesinin “Bir Önceki Değerlendirme” ve “Ön Tahmin” sütunları program değerlendiricisi tarafından kurum ziyaretinden önce doldurulmalı ve birer kopyaları ilk takım toplantısında takım başkanına teslim edilmelidir. Değerlendirme çevrimiçi yapılacaksa son toplantıdan önce e-posta ile takım başkanına iletilmelidir.

Kredi ve AKTS Kredisi			
MEK Öğretim Planı Kategorileri	Değerlendirme Ölçütleri	Öz değerlendirme Tablo 5-1	Değerlendirici Görüşü
Programa/alana özgü mesleki dersler	En az: 60 AKTS		
Dış paydaş önerileri dikkate alınarak programda yer alan dersler	En az: 5 AKTS		
İşletmede Mesleki Eğitim, Staj ve Uygulamalı Ders ve/veya güncel mesleki program/yazılım içeren dersler	En az: 15 AKTS		
Diğer dersler			
TOPLAM		0	0

NOT BELGESİ ANALİZİ

AKTS Kredisi - Örneklenen öğrencilerce kazanılan krediler						
MEK Öğretim Planı Kategorileri	Değerlendirme Ölçütleri	1. Öğrenci	2. Öğrenci	3. Öğrenci	4. Öğrenci	5. Öğrenci
Öğrenci Adı Soyadı						
Programa/alana özgü mesleki dersler	En az: 60 AKTS					
Dış paydaş önerileri dikkate alınarak programda yer alan dersler	En az: 5 AKTS					
İşletmede Mesleki Eğitim, Staj ve Uygulamalı Ders ve/veya güncel mesleki program/yazılım içeren dersler	En az: 15 AKTS					
Diğer dersler						
TOPLAM		0	0	0	0	0

Her bir öğrenci ilgili satırdaki gereksinimi sağlıyorsa (✓), sağlamıyorsa (-) işaretleyiniz.

Programa Özgü Ölçütler	1. Öğrenci	2. Öğrenci	3. Öğrenci	4. Öğrenci	5. Öğrenci	Satırı sil

PROGRAM DEĞERLENDİRİCİ ÇİZELGESİ

- **(1)- Eksik:** Bir ölçütün hiç karşılanmadığının bildirimidir. Program ölçütü ile uyum içinde değildir ve kurum tarafından bu ölçütün sağlanması için acil önlemler alınması gereklidir.
- **(2)- Yetersiz:** Bir ölçütün çok az bir kısmı karşılanmış ve kurum tarafından bu ölçütün sağlanması ve düzeltilmesi için önlemler alınması gereklidir.
- **(3)- Kabul Edilebilir:** Bir ölçütün kısmen karşılandığının bildirimidir. Program ölçütü ile tam uyum içinde değildir. Eksiklerin düzeltilmesi ve ölçütün daha kuvvetli bir şekilde sağlanması için önlemler alınması gereklidir.
- **(4)- İyi:** Bir ölçütün karşılandığının korunması gerektiğinin bildirimidir.
- **(5)- Çok İyi:** Bir ölçütün çok iyi karşılandığının, uygulamaların bir kısmının diğer kurumlar tarafından örnek alındığının ve/veya alınabileceğinin bildirimidir.

1. Öğrenciler			
Ölçütler/Gereksinimler	Bir Önceki Değerlendirme	Ön Tahmin	Saha Değerlendirmesi
1.1. Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktılarının (bilgi, beceri ve yetkinlik) öngörülen sürede edinebilecek eğitim altyapısına sahiptir.			
1.2. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmekte ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmektedir.			
1.3. Öğrenci kabulüne ilişkin politikalar bulunmakta ve işletilmektedir.			
1.4. Önceki öğrenimlerin kredilendirilmesi tanımlanmış ve uygulanmaktadır.			

- **Tam Akreditasyon:** Bir programa, MEK ölçütlerinde belirtilen asgari koşulların tümünü karşıladığı durumda, dört (4) yıllık tam akreditasyon verilir. Bu tür bir akreditasyon, programla ilgili hiçbir ölçütte “1: Eksik” ve “2: Yetersiz” puan değerlendirmesi yapılmadığı anlamına gelir.
- **Koşullu Akreditasyon:** Bir programın genel değerlendirmesinde herhangi bir ölçütte “1:Eksik” değerlendirmesi yapılmamış olmasına karşın, bir veya daha fazla ölçütte en az “2:Yetersiz” değerlendirmesi yapılmışsa, akreditasyon yalnızca iki (2) yıl için verilir.
- **Akreditasyon Adaylığı:** Bir programın genel değerlendirmesinde herhangi bir ölçütte “1: Eksik” değerlendirmesi yapılmamış olmasına karşın, eğer ölçütlerin hiç birinde “(4)” ve “(5)” puanlaması yapılmamış ise ve eksiklerin bir yıl içinde tamamlanabileceği öngörüldüğü durumda, bir (1) yıllık “Akreditasyon Adaylığı” statüsü verilir.
- **Yeniden Başvuru:** Akreditasyon yeniden başvurusu kararı, ilk kez değerlendirilen bir programın değerlendirilmesinde, MEK ölçütlerinde belirtilen asgari koşulların sağlanmadığı anlamına gelir. Başka bir anlatımla herhangi bir ölçütte “1: Eksik” değerlendirmesinin yapıldığını ifade eder.

Özdeğerlendirme raporlarını değerlendiren takımlar **denetleme değil, durum değerlendirmesi** yaparlar.

Özdeğerlendirme raporlarını değerlendirmek bilgi ve deneyim gerektirir. Özdeğerlendirme raporu değerlendirme kriterlerini okuyup, anlamak lazım.

Takım uyumu önemlidir. Değerlendirme öncesi, değerlendirme takım üyeleri bir araya gelerek değerlendirme kriterlerini gözden geçirmeli (Form 1, Form 2 ve Form 3) ve kriterlere dönük ortak kararlara varmalı.

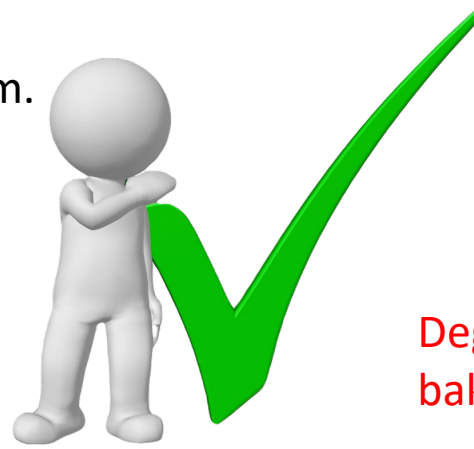
ÖDR değerlendirme sürecinde konu alanı uzmanlıklarına göre ölçütlerde işbölümü yapılabilir ama her değerlendirici tüm ÖDR'yi incelemeli.

Her değerlendirici bağımsız olarak ÖDR'yi değerlendirmeli, daha sonra ortak değerlendirme yapılmalı.

Sağlıklı bir rapor değerlendirme işi son dakikaya kalmamalı. Son dakikaya kalan işlerde eksiklik ve aksilikle karşılaşmak olasıdır.

Değerlendirmeciler ÖDR dosyasında ne yazıldığına bakarlar, kurumların niyetlerini okuyamazlar.

Değerlendirmeciler sunulan dosyayı incelerler, yazıma ilişkin öneri verme zorunlulukları yoktur.

..... Program ve ders öğrenme çıktılarına ulaşıp ulaşılmadığının tüm programlarda izlenmesine ve iyileştirilmesine yönelik çalışmaların gerçekleştirilmesi iyileştirmeye yönelik alan olarak değerlendirilmiştir. Yüksekokulda farklı kurum/kuruluşların temsil edildiği bir dış paydaş grubu bulunmamaktadır.

..... Dış paydaş katkılarının programlara belli ölçüde alındığı, ancak geniş bir paydaş grubunu temsil edecek yöndeki katkıların sınırlı olduğu ve Kurum geneline yaygınlaşmadığı görülmektedir. Bu nedenle işveren, iş dünyası ve meslek örgütü temsilcileri, mezunlar, vb. alanları kapsayan nitelikteki bir dış paydaş grubunun sürece etkin katılımının sağlanması ve sürekli iyileştirme sürecinde kullanılması hususu Kurum'un gelişmeye açık alanlarından birisi olarak belirlenmiştir.

- Program sahipleri tarafından en az 1 yılın ders dosyaları arşivlenmelidir.
- Program Başkanının her sürece hakim olması beklenir
- MYO da ki ilgili programda MEDEK Arşivi olan mekanlar (dijital/dolap) veya ortamlar olmalıdır,
- Her toplantı, aktivite vs. kayıt altına alındığı (Toplantı tutanağı, imza listesi, vb..) incelenmelidir.
- Danışmanlık sistemi (sadece ders kaydı değil) mutlaka incelenmelidir.

- Eğitim planında MEDEK şartları tavizsiz uygulanmalıdır
- Program Eğitim Amaçları ve Program Çıktıları mutlaka MEDEK temel alınarak güncellenmelidir.
- Eğitim amaçlarının ve çıktıları ölçme ve değerlendirme sistemi ile ölçülmeli
- Sürekli iyileştirme döngüsü (iç ve dış paydaş görüşleri alınarak) incelenmelidir.
- Her programın kendisine özgü ölçütleri ve müfredat güncellemeleri titizlikle incelenmelidir.

- Tüm fiziki altyapılarda İş sağlığı ve güvenliği önlemleri alınma durumu incelenir.
- Binaların özel gereksinimli öğrenciler için uygunluğu değerlendirilmelidir.
- Karar alma süreçleri, Komisyon >> Bölüm Kurulu >> Yön. Kurulu hiyerarşisi ...
- Bölüm Web sayfalarına MEDEK alanı olması durumu ...
- İletişim ve tecrübe .....

TEŞEKKÜRLER

Doç. Dr. İsa Vural

ŞUBAT 2025